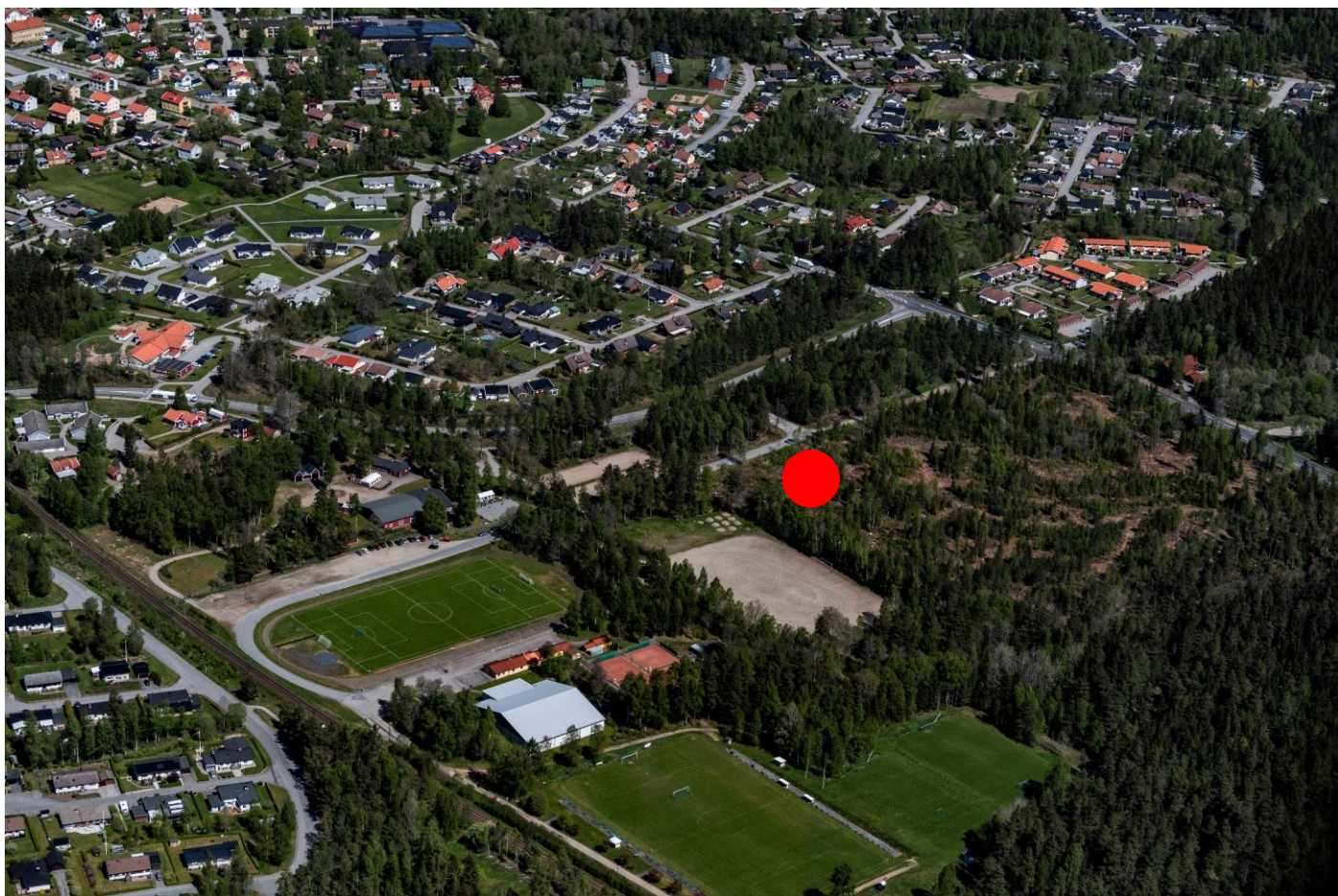




DETALJPLAN

Förskola vid Skoghälla, Herrljunga 2:3 och del av Herrljunga 2:154

Herrljunga kommun, Västra Götalands län

Planbeskrivning

Samrådshandling 2020-05-08

HANDLINGAR

Planbeskrivning med genomförandebeskrivning, Bilaga - Bullerutredning

Plankarta med bestämmelser

Undersökning om betydande miljöpåverkan (bedöms)

Fastighetsförteckning

Grundkarta



HERRLJUNGA KOMMUN

PLANENS UPPDRAG OCH SYFTE

Bildningsnämnden har 2018-10-01 föreslagit kommunstyrelsen att reservera mark och starta igång planarbete för en ny förskola i Herrljunga på fastigheterna Herrljunga 2:3 samt del av Herrljunga 2:154.

Kommunstyrelsen har 2018-11-19 uppdragit åt Bygg- och miljönämnden att påbörja detaljplanearbete för en ny förskola i Herrljunga på fastigheterna Herrljunga 2:3 samt del av Herrljunga 2:154.

Bygg och miljönämnden har 2020-01-29 §6 uppdragit Bygg och miljöförvaltningen att påbörja detaljplanearbete för en ny förskola i Herrljunga på fastigheterna Herrljunga 2:3 samt del av Herrljunga 2:154.

Detaljplanens syfte är att pröva möjligheten till ny bebyggelse i form av förskola på fastigheten Herrljunga 2:2 samt del av Herrljunga 2:154.

Genom planförslaget skapas förutsättningar för förskola i Herrljunga tätort och förslaget är i linje med övergripande kommunala dokument.

Planområdet är centralt beläget i syd/östra delen av Herrljunga tätort med närhet till såväl service som grönområde och rekreation. Planområdet bedöms lämpligt för bebyggelse i två våningar.

PLANPROCESSEN

Planändringen har delvis stöd i översiktsplanen, är inte av stor vikt eller har principiell betydelse, medför inte en betydande miljöpåverkan och är inte av betydande intresse för allmänheten. Eftersom att inte planen helt har stöd i översiktsplanen bedöms den enligt 5 kap 7 § PBL genomföras med utökat förfarande.

Kommunfullmäktige beslutar om antagande.

FÖRENLIGT MED 3, 4 OCH 5 KAP. MB

Den aktuella detaljplanen bedöms vara förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser enligt Miljöbalken.

Inga riksintressen eller områden med särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten berörs av den planerade förändringen av markanvändningen inom planområdet.

PLANDATA

Läge och areal

Planområdet är centralt beläget i syd/östra delen av Herrljunga tätort. Området gränsar i väster till skoghälla idrottsområde och Folkets park. Söder om planområdet är skogsmark och norr om planområdet går skoghällavägen samt grönytor, villabebyggelse och Ringledden.

Området är idag ett obebyggt och delvis kuperat blandskogsområde. Genom området finns några upptrampade stigar. Planområdet omfattar ca 17.000 kvm, se bild nedan.



Bild 1. Föreslaget planområde inom röd streckad markering

Markägoförhållanden

Herrljunga kommun äger marken inom planområdet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan

Planändringen har delvis stöd i Översiktsplan 2017-2035 för Herrljunga kommun.

Översiktsplanen beskriver att bebyggelse som förskola har stor betydelse för kommuninvånarnas tillgång till service. Nybyggnation av dessa viktiga funktioner stämmer väl överens med den övergripande viljeriktningen att förtäta inom befintliga miljöer för att optimalt nyttja befintlig service, infrastruktur mm, samt ge förutsättningar för bättre kommunikationer, ökat serviceunderlag samt ett minskat energibehov.

I översiktsplanens användningskarta anges för planområdet utvecklingsområde Herrljunga tätort som översiktlig användning och fritid, rekreation som preciserad användning.

Fritid och rekreation som man syftar på i översiktsplanen är skogshälsa idrottsområde samt elljusspår och vandringsleder som går i området. Utpekade grönområden ska värnas mot andra exploateringsanspråk. Grönområden ska utvecklas med avseende på fysisk och social tillgänglighet. Trygghetsskapande åtgärder som belysning ska främjas.



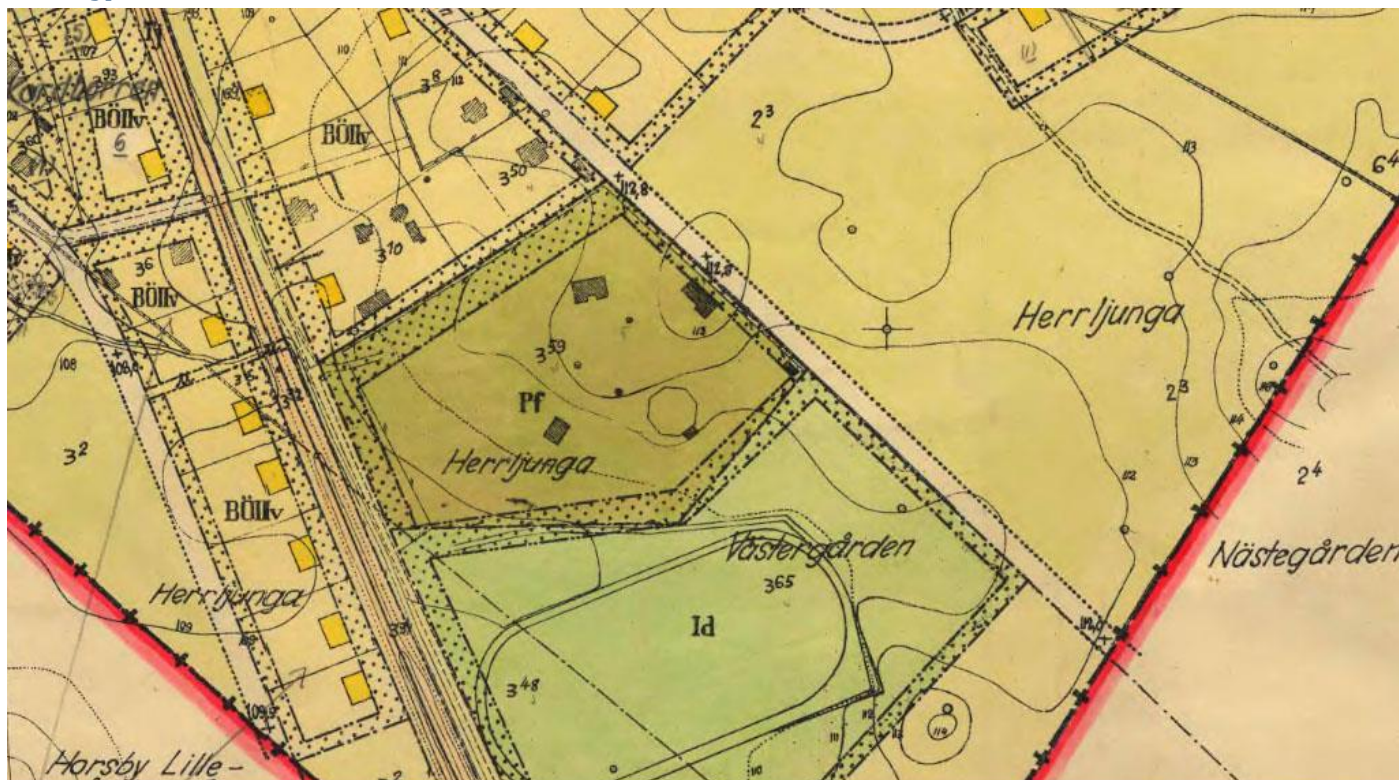
Skäl till avvikelse

Avvägningar har gjorts utifrån följande punkter:

- Området för ny planerad förskola anses inte påverka rekreationsområdet negativt då det hamnar precis i utkanten och inga motionsspår eller vandringsleder påverkas.
- Planområdet innehåller ingen värdefull natur.
- I ett växande samhälle är det viktigt att kunna tillgodose behovet av förskoleplatser.
- Platsen är mycket lämplig för en förskola då det är en lugn plats som ligger relativt centralt i Herrljunga. Det innebär närhet till bostäder med bra gång- och cykelförbindelser och är i linje med målbilden i FÖP Staden om en sammanhängande cykelvänlig blandstad.
- Förskolan ligger på ett betryggande avstånd från större vägar. Ljudmiljön är god och det finns fina grönområden i direkt anslutning till tomten.
- Befintlig infrastruktur utnyttjas och samordningseffekter skapas med befintlig förskola i närheten och dess resurser.

Bedömningen är att förskolans möjlighet att växa är ett angeläget allmänt intresse som kan tillgodoses utan att bryta grönstråket och påverka de natur och rekreationsområden som finns i närheten av planområdet.

Detaljplan



Enligt gällande detaljplan är medgiven markanvändning allmänt ändamål park eller plantering. Marken inom området är idag skogsmark.

Behovsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning

Detaljplanen bedöms inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan att särskild miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken krävs. Underlag för behovsbedömning finns som bilaga till detaljplanen.

Enligt plan- och bygglagen (PBL) 2:2 ska miljökvalitetsnormer enligt Miljöbalken (MB) 5:3 iaktas vid planering och planläggning. Planen bedöms inte leda till att miljökvalitetsnormerna överskrids.

Ett nollalternativ, d.v.s. ingen ändring av gällande planer medför att outnyttjade delar av området förblir outnyttjade eftersom gällande plan inte ger utrymme för den bebyggelse som läget motiverar. Det medför att behovet av förskola på föreslagen plats i Herrljunga tätort inte kan tillgodoses.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Dagvattnet från Herrljunga tätort avleds till recipienten Nossan. Vattenförekomsten Nossan - Hudene till Fåglum har måttlig ekologisk status och kemisk status uppnår ej god. Bedömningen av dagvattnets föroreningshalt gjord utifrån visar på låga till måttliga föroreningshalter för den markanvändning som planen medför. Eftersom dagvattnet från planområdet planeras att ledas till recipienten via infiltrations-/fördröjningsmagasin där även viss rening genom sedimentering sker blir ett genomförande av planens påverkan på recipienten mycket marginell.

Nationella och regionala miljömål

Riksdagen har antagit 16 miljökvalitetsmål. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturresurser som är ekologiskt hållbara på lång sikt. Riksdagens ambition är att alla mål ska vara uppfyllda till år 2020.

Planförslaget berör miljömålen *God Bebyggd Miljö* samt *Begränsad klimatpåverkan*. God bebyggd miljö definieras följande:

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

Begränsad klimatpåverkan definieras som:

”Halten av växthusgaser i atmosfären skall i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet skall uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att detta globala mål kan uppnås. Miljökvalitetsmålet innebär: Åtgärdsarbetet inriktas på att halten av koldioxid i atmosfären stabiliseras på en halt lägre än 550 ppm samt att halterna av övriga växthusgaser i atmosfären inte ökar. Målets uppfyllande är till avgörande del beroende av insatser i alla länder.”

Planförslaget innebär en förtätning av Herrljunga tätort vilket gör att befintlig infrastruktur kan utnyttjas i hög grad. Det tätortsnära läget för förskola ökar möjligheten för hushåll att minska sitt bilberoende.

För att nå miljökvalitetsmålen har 28 etappmål antagits av regeringen. Dessa syftar till att tydliggöra var insatser behöver göras och anger steg på vägen för att uppfylla miljömålen. Precis som miljömålen ska etappmålen vägleda miljöarbetet på nationell, regional och lokal nivå.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Befintlig bebyggelse

Inom planområdet finns idag ingen bebyggelse. Direkt angränsande till området i väster är Skoghälla IP med fotbollsplaner, tennisbanor och tennishall. Norr om planområdet ligger Herrljunga folketspark.



Natur

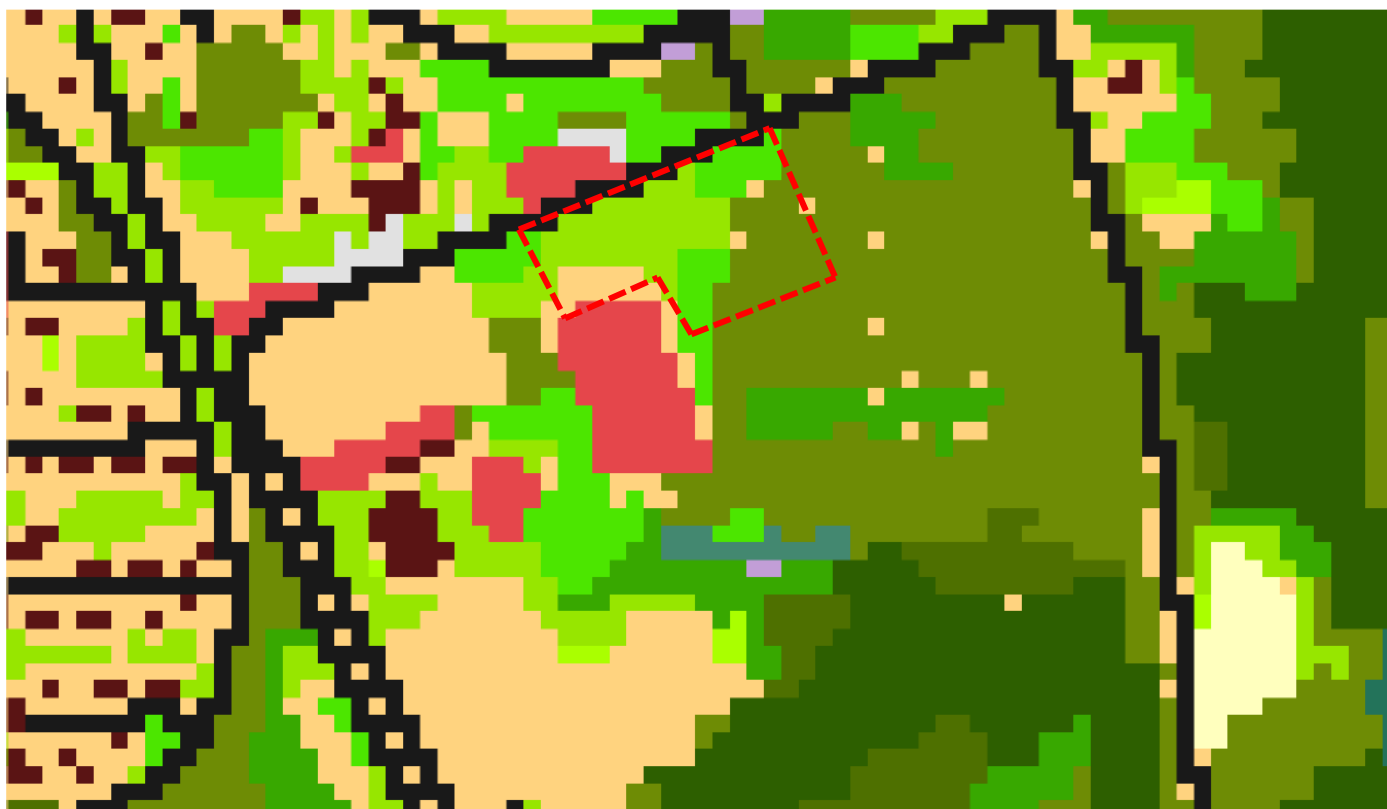


Bild 5. Vegetationstyper (NMD, Naturvårdsverket) Tallskog, Granskog, lövblandad barrskog, triviallövskog

Området är ett kuperat blandskogsområde. Genom området finns några upptrampade stigar. Planområdet är i dagsläget ett skogsområde i tätorten. Området bedöms inte ha några naturvärden.

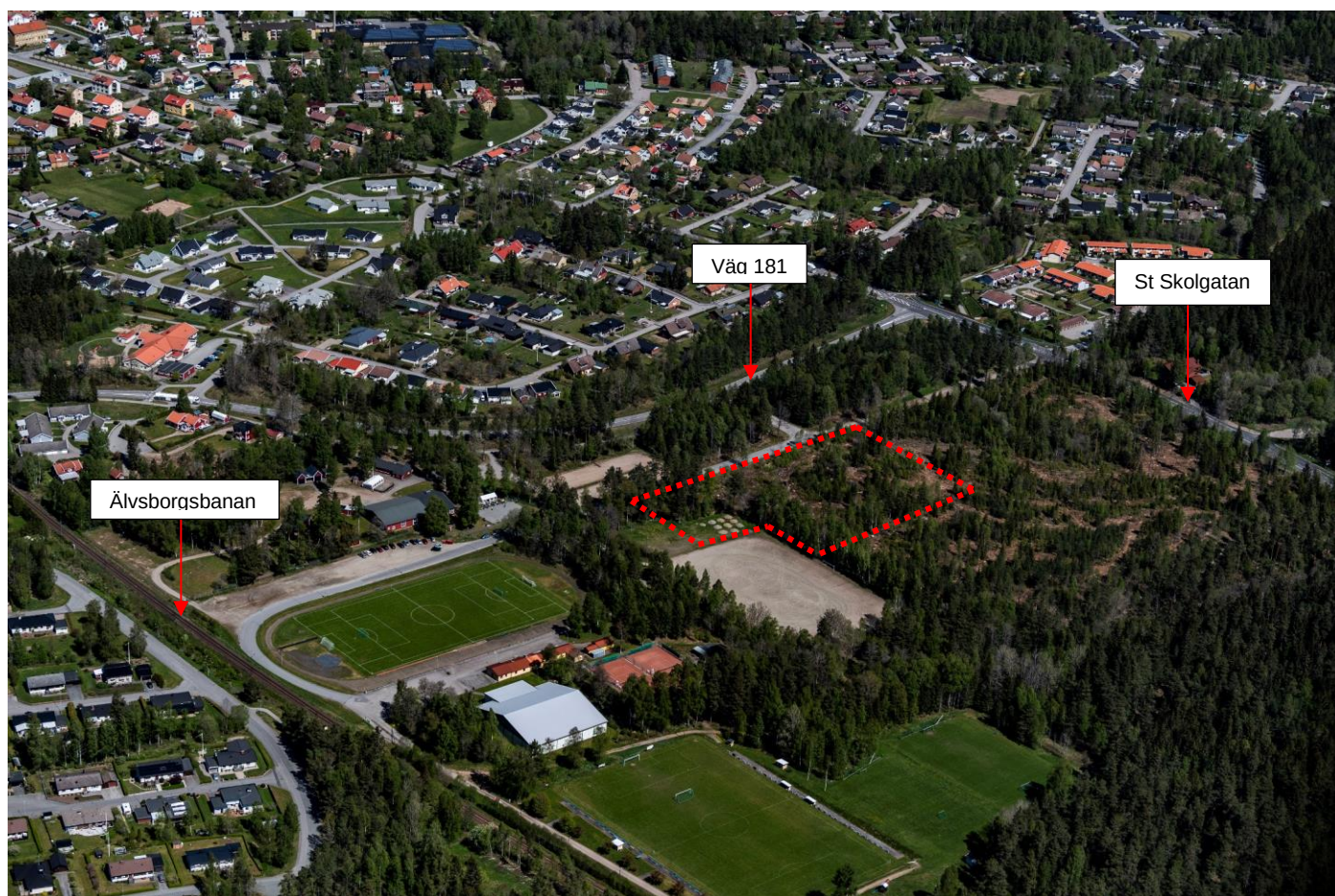
Kommunen gör bedömningen att en utbyggnad av förskola uppfyller ett allmänt intresse som väger tyngre än områdets natur- och rekreationsvärden. Tillgången till tätortsnära rekreation bedöms fortfarande vara god i Herrljunga tätort och motverkas inte genom föreslagen förskola.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om man vid grävning eller annat arbete påträffar fornlämning föreligger anmälningsplikt enligt Kulturmiljölagen (2 kap. Fornminnen).

Risker och buller

Det rekommenderade vägnätet för farligt gods i Herrljunga kommun utgörs av väg 181, som är sekundär transportväg för farligt gods. Planområdet ligger väl avgränsat med skog ca 110 meter från den sekundära transportvägen och bedöms därför inte vara i närheten av tunga transporter eller farligt gods.



Järnvägen Västra stambanan är primär led för farligt gods. Avstånd till Västra stambanan är ca 1200 meter. Riskbedömning avseende transporter med farligt gods behövs inte göras i detaljplaner för områden som ligger utanför en zon på 150 meter från järnväg.

Planområdet ligger inte i direkt anslutning till någon väg med hög trafikmängd. De närmsta vägarna är lokalgator i där antalet fordonströrelser per dygn är relativt få. Skoghällavägen som går utanför planområdet används endast som tillfart till idrottsområdet vilket i stort sett enbart nyttjas eftermiddag och kvällstid.

De närmsta större vägarna är Ringleden ca 110 meter från plan området som har ÅDT 3500 och en skyltat hastighet på 50 km/h. Samt stora Skolgatan ca 200 meter från planområdet som har ÅDT 3600 och en skyltat hastighet på 90 km/h. Ingen av dessa gator går i direkt anslutning till planområdet.

Inom området har det inte drivits någon verksamhet som kunnat förorsaka markföroreningar.

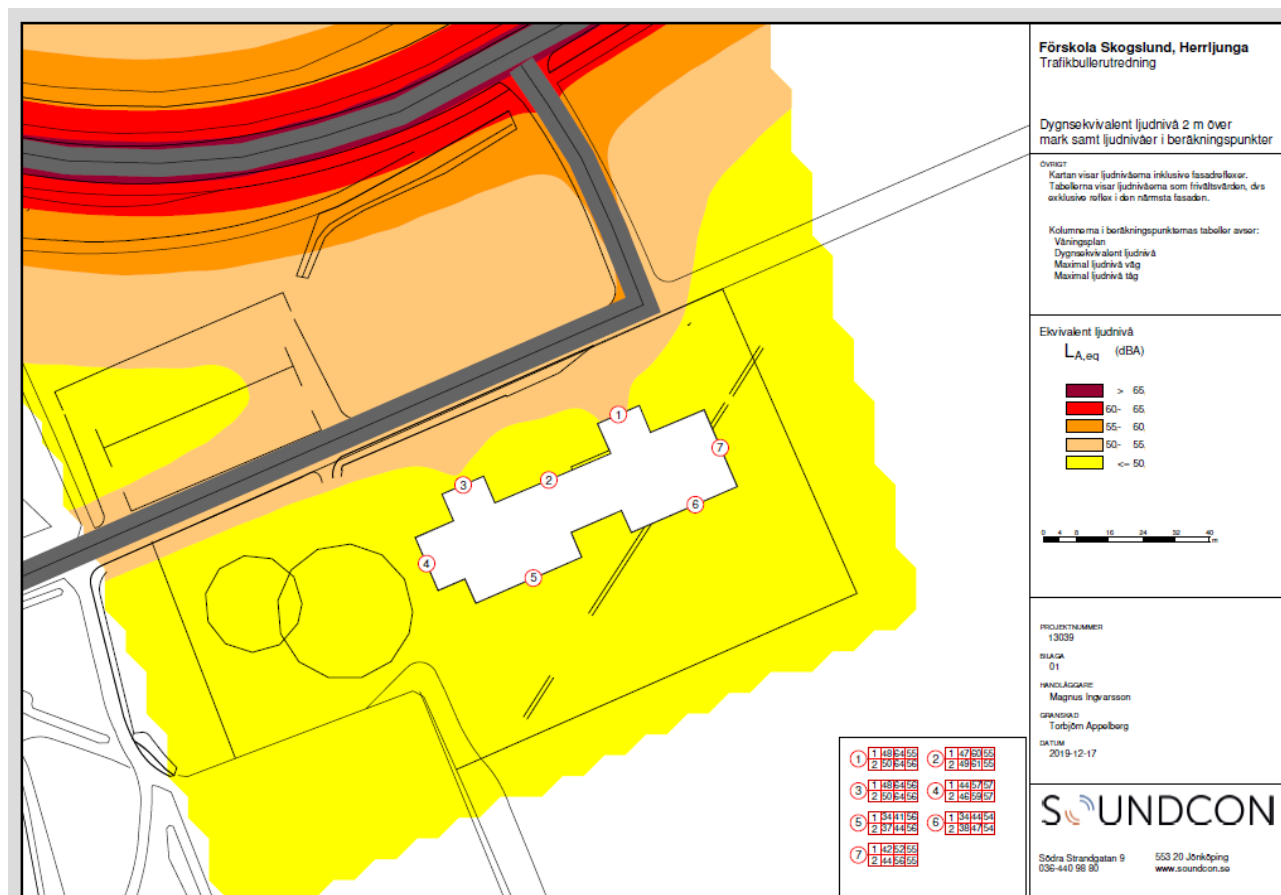
En bullerutredning har gjorts av Soundcon AB 2019-12-17. Uppgifter angående trafikdata för Älvsborgsbanan har hämtats från Trafikverkets excelark "Trafikuppgifter järnväg T18 och bullerprognos 2040". För vägtrafiken på väg 183 (Stora Skolgatan) samt väg 181 (Ringleden) i utredningen utgått från Trafikverkets uppmätta värden från 2017 som räknats upp enligt Trafikverkets trafikuppräkningsstal för EVA till prognosår 2040. För lokalgatan (Skoghällavägen) utanför förskolan har en uppskattad trafikmängd tagits med i beräkningarna.

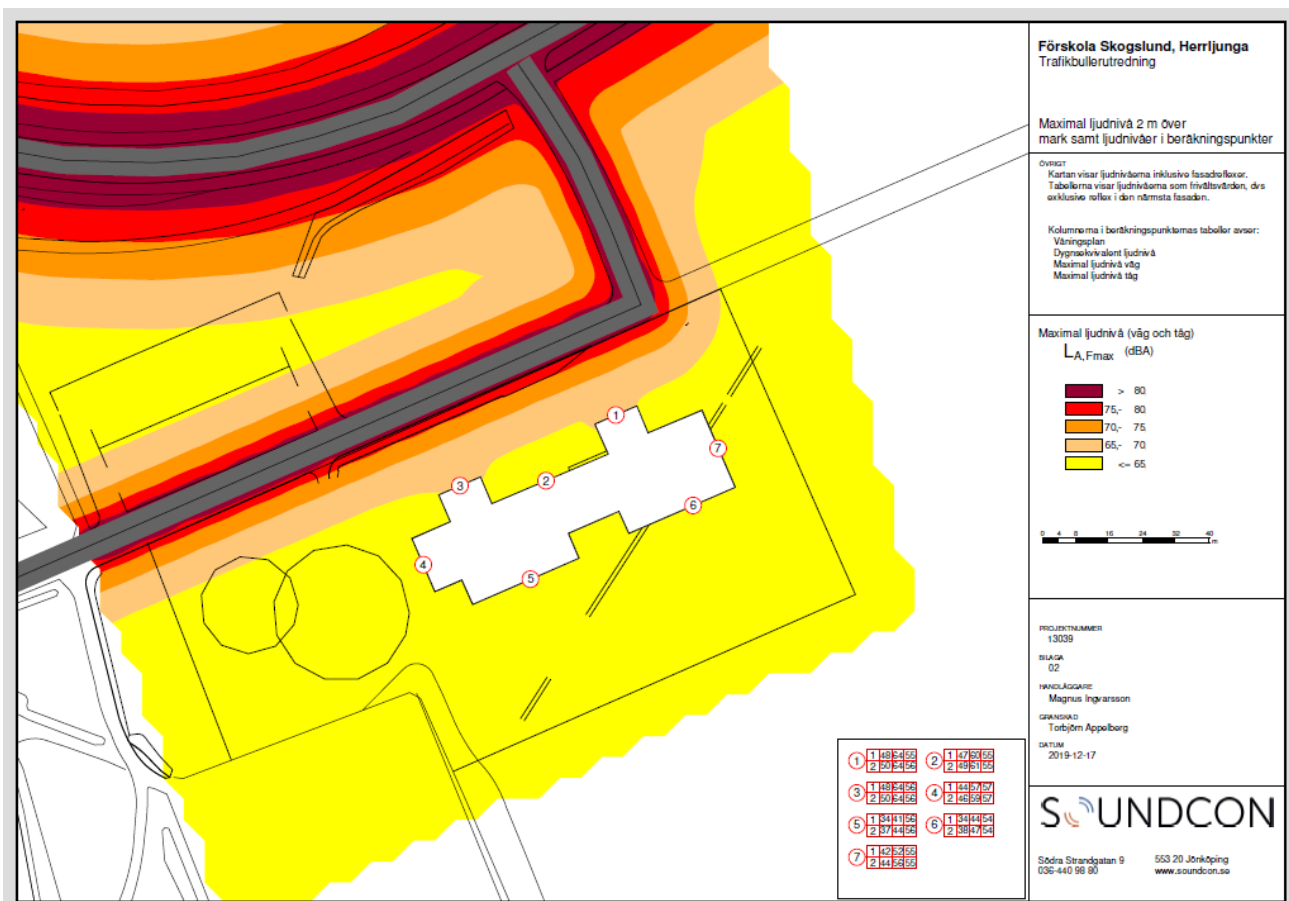
Naturvårdsverket har tagit fram riktvärden för buller på skolgårdar från väg- och spårtrafik. Vägledningen redovisas i "Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik" (NV-01534-17).

Vägledningen tar upp riktvärden för buller på skolgårdar från väg- och spårtrafik och riktar sig tillsynsmyndigheter enligt miljöbalken som besvarar remisser, handlägger anmälningar och bedriver tillsyn över barns utomhusmiljö vid skolor, förskolor och fritidshem. Vägledningen är framtagen med anledning av Naturvårdsverkets ansvar för tillsynsvägledning enligt miljötillsynsförordningen 3 kap. 2 § (2011:13). Vägledningen är framtagen i samråd med Folkhälsomyndigheten.

På ny skolas skolgård som exponeras för buller från väg- eller spårtrafik bör den ekvivalenta bullernivån 50 dBA, räknat som årsmedeldygn, underskridas på delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Vidare bör den maximala nivån 70 dBA underskridas på dessa ytor. Dessa nivåer motsvarar de nivåer som enligt 3 § i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader bör underskridas på en uteplats vid nya bostadsbyggnader för att förebygga olägenhet för människors hälsa.

De utförda beräkningarna visar att ingen fasad för något av husen i beräkningarna får nivåer över 50 dBA ekvivalent nivå eller över 65 dBA maximal nivå vid fasad. Gårdsmiljöerna får nivåer under 50 dBA ekvivalent nivå och 70 dBA maximal nivå på övervägande del av ytorna och det är endast närmast lokalgatan man får nivåer överstigande 70 dBA maximal nivå.





Riksintresse totalförsvaret

Områden som har betydelse för totalförsvaret ska enligt miljöbalken 3 kap 9§ så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan motverka totalförsvarets intressen.

Planområdet ligger inom försvarets influensområde för luftrum. Riksintresset omfattar bland annat hela Herrljunga tätort och bedöms inte påverkas av planförslaget.

Ny bebyggelse

Detaljplanens syfte är att pröva möjligheten till att bygga en förskola i Herrljunga tätort. Detaljplanen möjliggör byggnation i två våningar. Inom detaljplanen finns möjlig byggrätt för totalt upp till sex avdelningar. Förskolebyggnaden ska uppföras med hög gestaltungsambition och ska i sitt uttryck ta hänsyn till omgivande natur.

Byggnaden och de allmänna lokalerna bör vara tillgängliga för rörelsehindrade, samt ska invändigt utformas så att byggnaden uppfyller krav enligt tillgänglighetsnormen. Markplaneringen skall utföras så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan nå målpunkter som entréer m.m. utan problem.

Föreskrifter finns i Boverkets Byggregler, BBR.



Exempel på möjlig byggnation, bild Tolark



Exempel på möjlig byggnation, bild Tolark

Samlingsplatser och aktivitetsytor

Friytor för lek och utvistelse ska finnas inom fastigheten. Angränsande naturområde och idrottsområde fungerar också som ett komplement till förskolans egen gård. Som friyta räknas de ytor där barnen kan leka och röra sig, där ytor för bil och cykelparkering inte ingår. Det är kommunen som bedömer vad som anses som tillräcklig friyta för lek och utvistelse, där den slutgiltiga avvägningen görs i bygglovet. På en

fungerande gård kan en variationsrik yta med plats för växtlighet och rörelse skapas samtidigt som slitaget inte blir för stort. En fungerande gård bör ha en friyta om cirka 30 kvm per barn.

Fastigheten har förutsättningar för att en god utemiljö kan skapas. Planområdets topografi ger förutsättning för att utemiljön utformas variationsrikt med olika zoner som främjar lek av olika slag. På platsen finns idag löv- och barrträd som med fördel kan bevaras för att skolgården ska följa Boverkets rekommendationer om att vara beskuggad till 50 procent.

Forskning visar att den totala storleken på friytan helst bör överstiga 3000 m². På en gård som är mindre, oavsett antal barn, kan en barngrupp få svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov (Mårtensson, Boldemann, o.a. 2009).

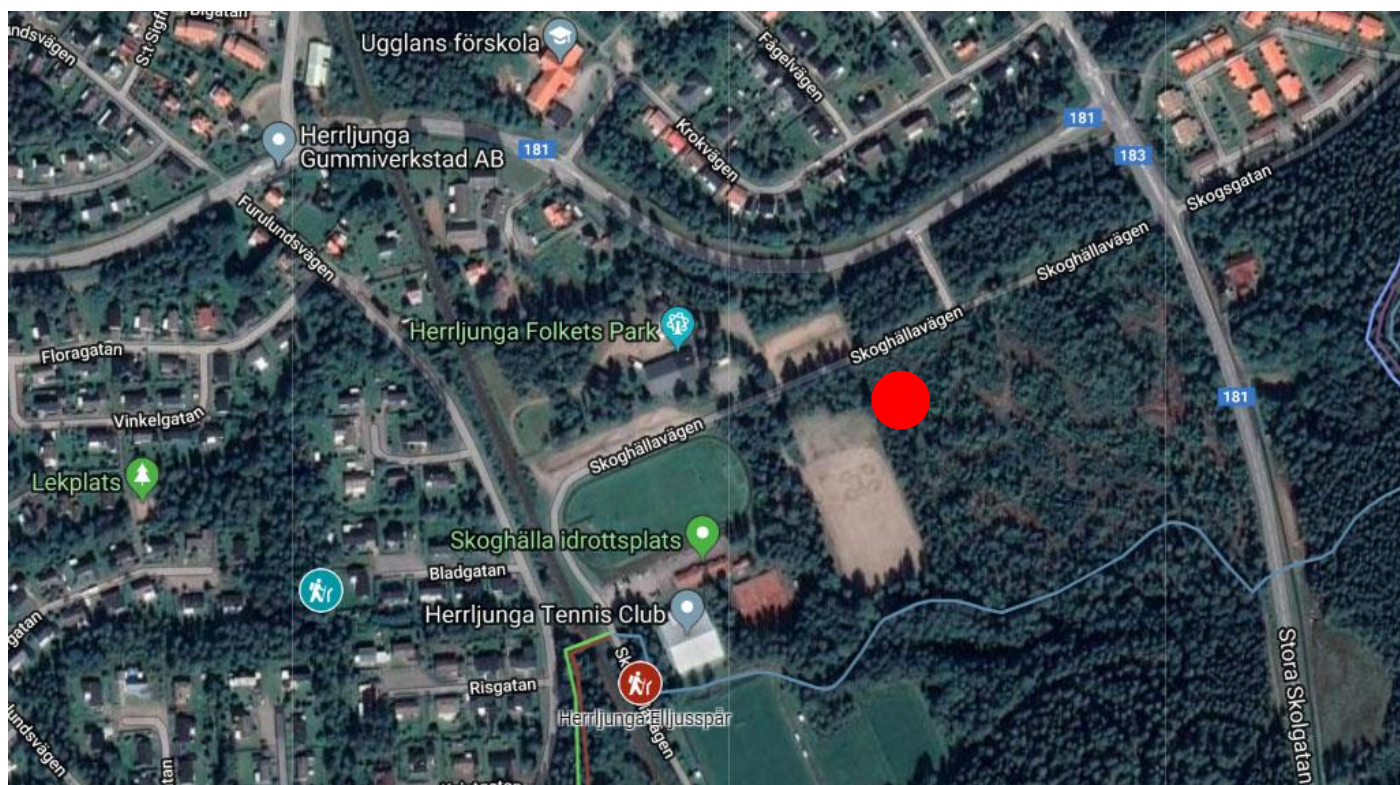
Friytan bör vara så rymlig att det utan svårighet eller risk för omfattande slitage går att ordna varierande terräng- och vegetationsförhållanden.



Placering och anordnande av friyta på obebyggd tomt 8 kap. 9 § andra stycket Allmänt råd Vid placering och anordnande av friytor för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet bör särskilt beaktas friytans storlek, utformning, tillgänglighet, säkerhet och förutsättningarna att bedriva ändamålsenlig verksamhet. Med ändamålsenlig verksamhet avses i dessa allmänna råd att friytan kan användas till lek, rekreation samt fysisk och pedagogisk aktivitet för den verksamhet som friytan är avsedd för. Friytan bör vara så rymlig att det utan svårighet eller risk för omfattande slitage går att ordna varierande terräng- och vegetationsförhållanden. Friytan bör kännetecknas av goda sol- och skuggförhållanden, god luftkvalitet samt god ljudkvalitet. Friytan bör placeras i direkt anslutning till byggnadsverk som innehåller lokaler för förskola, förskoleklass, skola årskurs ett till sex, fritidshem eller liknande verksamhet och barnen och eleverna bör självständigt kunna ta sig mellan byggnadsverket och friytan.

Gator och trafik

Tillfart till förskolan sker genom befintlig infart från ringleden till skoghällavägen. Befintliga parkeringsplatser vid folkets park kan användas men plats finns också att inom egen fastighet anordna parkeringsplatser samt platser för på och avstigning. Nya parkeringsplatser för bil och cykel skall anordnas i samband med byggnationen.

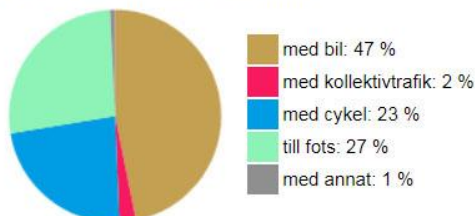


Trafikverkets trafikstringsverktyg har använts för att uppskatta hur trafiken kan komma att öka som en konsekvens av exploateringen. Verktöget uppskattar det totala antalet resor området till 512 varav 240 bilresor.

Antal resor (totalt, exkl. nyttotrafik)

Bästa skattning: 512 resor / dygn

Skattad färdmedelsfördelning



Osäkerhet

Andelen av resorna som är baserade på trafikstringstal med **låg** / **medel** / **hög** osäkerhet. Ju högre osäkerhet, desto försiktigare bör du vara när du tolkar resultaten.

Resor per färdmedel (exkl. nyttotrafik)

	Bil	Kollektivtrafik	Cykel	Till fots	Annat	Totalt
Antal resor / dygn	240	13	118	137	4	512

Resor uppdelat efter markanvändning

Antal resor / dygn (exkl. nyttotrafik) fördelat per markanvändning

	Bil	Kollektivtrafik	Cykel	Till fots	Annat	Totalt
Förskola	240	13	118	137	4	512
Totalt	240	13	118	137	4	512

Uppskattat antal bilar

Antal bilresor, exkl nyttotrafik: 240 bilresor

Uppskattning av antal bilar: 177 bilar (ADT),

vilket motsvarar ungefär 196 $\frac{ADT}{AVDT}$.

Allmänna ledningar

Ny bebyggelse kan anslutas till det kommunala ledningssystemet för VA samt till kommunens fjärrvärmenät.

Markförhållanden

De geotekniska förhållandena, huvudsakligen sandig morän utgör inget hinder för etablering av föreslagen bebyggelse.

Risk för skred och ras inom området föreligger ej. Herrljunga är lågriskområde för radon. För fastställande av grundläggningsmetod erfordras geoteknisk undersökning.

Inom området har det inte drivits någon verksamhet som kunnat förorsaka markföroreningar.

Offentlig och kommersiell service

Planområdet ligger relativt centralt i Herrljunga tätort, vilket gör att service och handel är lättillgänglig.

Herrljunga centrum med torget vid kommunhuset som viktigt offentligt rum och Storgatan med dess utbud att butiker och service finns på drygt 1000 meters avstånd. Även bibliotek och sim- och idrottshall ligger inom 800-1200 m från området. Herrljunga järnvägsstation ligger ca 1300 m från planområdet.

De kommunala förskolorna Lyckan 800 meter och Ugglan 300 meter finns i Herrljunga tätort, ca 800 m Horsbyskolan F-6 finns ca 1000 m från planområdet. Kommunens högstadium är Altorpskolan 7-9, vilken också ligger inom ca 1200 m från området.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR, HUVUDMANNASKAP

Beskrivningen av genomförandefrågor har inte någon rättsverkan. Avgöranden i frågor som rör fastighetsbildning, gemensamma anläggningar för avlopp m.m. regleras genom respektive speciallag.

Tidplan-planprocessen

Planen genomförs med standardförfarande

Samråd kvartal 2 2020

Granskning kvartal 3 2020

Antagande kvartal 4 2020

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den tidpunkt då planen får laga kraft. Detaljplanen fortsätter att gälla även efter genomförandetidens utgång såvida inte kommunen fattar beslut om att upphäva detaljplanen eller att en ny detaljplan upprättas för området.

Huvudmannaskap, ansvarsfördelning

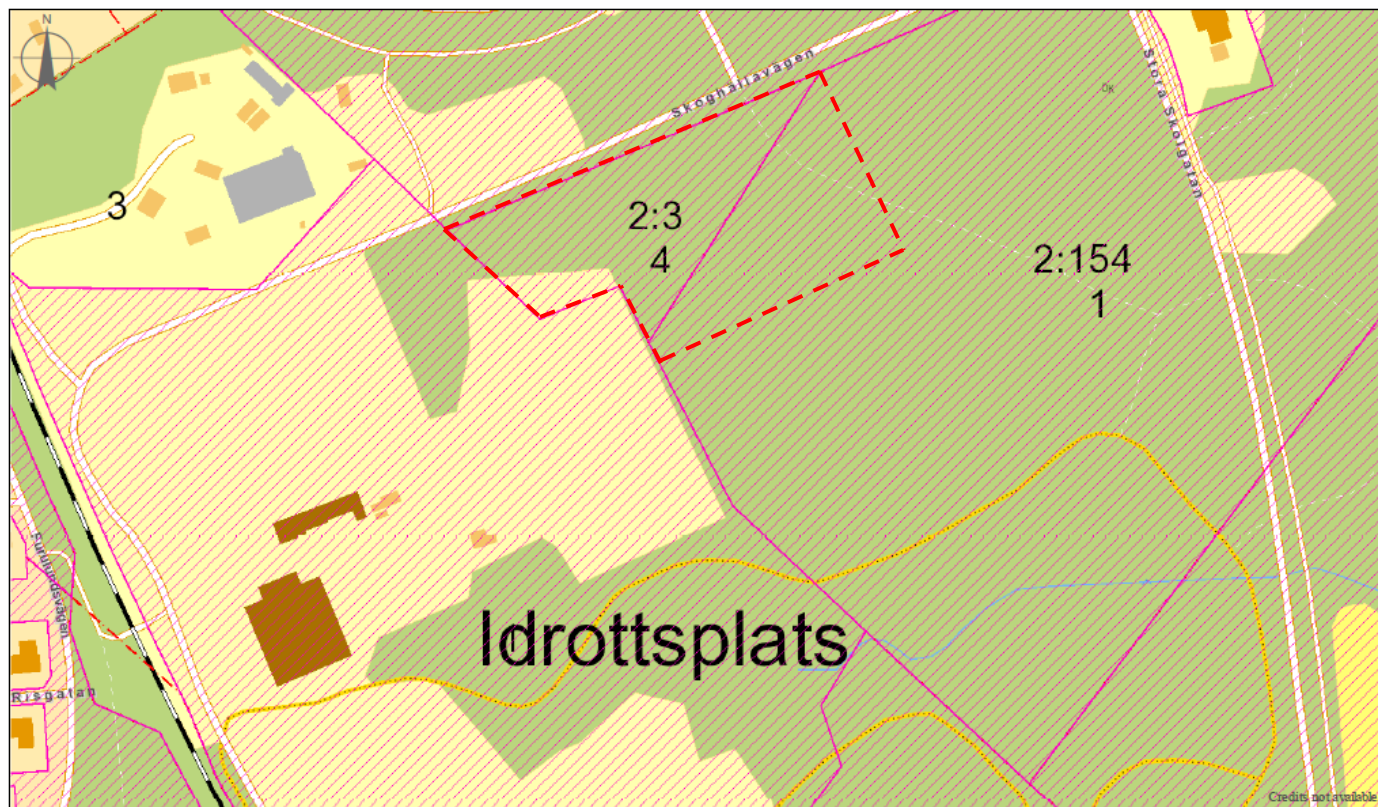
Anläggning	Anläggningens ägare	Genomförande-ansvarig	Driftsansvarig
VA-ledningar El, tele, bredband Gatubelysning	Herrljunga Vatten AB Herrljunga Elektriska AB Herrljunga Elektriska AB	Herrljunga kommun Herrljunga Elektriska AB Herrljunga Elektriska AB	Herrljunga Vatten AB Herrljunga Elektriska AB Herrljunga Elektriska AB
Kvartersmark S	Fastighetsägare	Fastighetsägare	Fastighetsägare

Fastighetsrättsliga frågor

Allmänt

Fastighetsägare och rättighetshavare framgår av den till detaljplanen hörande fastighetsförteckningen.

All mark inom planområdet ägs idag av Herrljunga kommun.



Fastighetsbildning

Den nya fastigheten för förskolan bildar egen fastighet genom lämplig lantmäteriförrättning om det blir försäljning och en privat exploatör som bygger. Vid kommunal byggnation blir ingen förrättning nödvändig.

Avtal

Vid kommunal byggnation är inte några avtal aktuella, Herrljunga kommun träffar avtal med exploatör om villkoren för förvärv om privat exploatör bygger.

Ekonomiska frågor

Mark / fastighetsbildning

Alla kostnader förenade med eventuell fastighetsbildning i samband med detaljplanearbetet belastar Herrljunga kommun.

Plan- och bygglovavgift

Kommunen får enl. 12 kap 9-11 §§ PBL ta ut kostnader för åtgärder som behövs för att upprätta detaljplaner genom s.k. planavgift. Vid bygglovsprövning inom planområdet ska plan- och bygglovsavgift enl. kommunens taxa tas ut för bygglovspliktiga åtgärder.

Övriga kostnader

Avgifter för anslutning till VA, fjärrvärme och bredband belastar fastighetsägaren/exploatören. Anslutningskostnad betalas vid köp av fastigheterna enl. en av kommunfullmäktige fastställd taxa.

Avgift för gatukostnad ska inte tas ut.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ny fastighet förses med anslutningspunkter för dricks-/spillvatten. Möjlighet till VA-anslutning finns i anslutning till området.

El, tele och bredband

Transformator som täcker områdets behov finns i området. Möjlighet till anslutning till det kommunala ledningssystemet för bredband samt till kommunens fjärrvärmenät finns i anslutning till området.

Parkeringar

Placering av nya parkeringsplatser inom fastigheterna skall ske i samråd med Plan- och byggheten i samband med bygglovsprövningen. Vid varje nybyggnation

Placering och behov av antal nya p-platser för bil och cykel för förskola utreds i bygglovsskedet.

MEDVERKANDE

Planen har upprättats av kommunarkitekt Emil Hjalmarsson

Bygg- och miljöförvaltningen Herrljunga kommun.